

Boerhaave moet zich niet zo aan Shell overleveren

Femke Slegers is campagne-coördinator van Den Haag Fossilvrij en Fossilvrij Onderwijs.

SPONSORING

Wetenschapsmuseum Boerhaave geeft het olieconcern ruim baan om het publiek te foppen.

In een tijd waarin steeds meer musea de banden verbreken met fossiele multinationals wegens het willens en wetens verergeren van klimaatontwrichting, kiest het Rijksmuseum Boerhaave juist Shell als hoofdpartner. Het museum geeft de olie- en gasmultinational zelfs een jubelende hoofdrol in de permanente expositie over de hedendaagse vaderlandse wetenschapsgeschiedenis. Shell-baas Marjan van Loon staat er prominent op een voetstuk. Het ministerie van OCW prijst de financiële en inhoudelijke samenwerking met Shell. In een tijd dat het erop of eronder is voor het klimaat, is dat een gevaarlijk signaal.

Als een museum samenwerkt met een bedrijf, staat soms het logo bij de ingang. Of er is een zaal naar het bedrijf genoemd. Maar het Boerhaave gaat verder. Het sluitstuk van de vaste expositie, de zaal over hedendaagse wetenschap, is zelfs voor een belangrijk deel gewijd aan de geschiedenis van de hoofdpartner. 'Onze grootste multinational (Royal Dutch Shell)', staat er trots in de omschrijving.

Het Rijksmuseum Boerhaave – een ex-CEO van Shell Nederland zit in de raad van toezicht – heeft in de zaal over hedendaagse wetenschap maar liefst zeven items over Shell uitgesteld, zonder kritische kanttekening.

Van een flesje kerosine met een handgeschreven etiket tot een rood-geel speelgoedbooreiland. De grootste blikvanger is een beeldscherm met een videoboodschap van Shell-baas Marjan van Loon. In de video vergelijkt Van Loon zich met tweevoudig Nobelprijswinnares Marie Curie en mijmert ze over haar plek in de geschiedenis. 'Wat ik zo graag zou willen', zegt ze vanachter een schaalmodel windmolen, 'is dat ze zich niet zo zeer Marjan van Loon herinneren, maar dat ze terugkijken op een energiesysteem dat heel anders is dan het vroeger is geweest'.

Shell-baas Van Loon vergelijkt zich in een video met Marie Curie

De eenzijdige uitstalling van hoofdpartner Shell is een rijksmuseum onwaardig

Het Boerhaave verleent Van Loon zelfs extra autoriteit door haar video op dezelfde manier te presenteren als die van vier vooraanstaande Nederlandse hoogleraren, onder wie twee Nobelprijswinnaars.

Deze ongepaste gelijkshakeling is extra opvallend aangezien prominente musea hun banden verbreken met de fossiele industrie. Het Rijksmuseum zette Aramco aan de kant. Het Van Gogh Museum, het Maurits-huis en het Museum dumpten vorig

jaar Shell. Maar wetenschapsmuseum Boerhaave haalt de banden met Shell juist opzichtig aan.

Shell zet volop in op groei van olie en gas. Shells investeringen in schone energie zijn verwaarloosbaar tussen alle olie en gas. Maar het wetenschapsmuseum geeft Shell als onderdeel van de permanente expositie ruim baan om het publiek te foppen met schijnbewegingen. Ook het ministerie foft mee. In z'n subsidietoekenning van ruim 1,7 miljoen euro noemt de Raad voor Cultuur de financiële en inhoudelijke samenwerking met Shell 'interessant'. Een gevaarlijk signaal van zowel een educatief museum als een ministerie.

Een expositie samenstellen betekent keuzen maken. Vele grote Nederlandse ontdekkers – onder wie klimaatwetenschappers – hebben de zaal over de hedendaagse wetenschap niet gehaald omdat Shell er een voetstuk kreeg.

Natuurlijk, Shell is verbonden aan Nederland. Maar als het Boerhaave de bedrijfscollectie van Shell dan toch een plek wil geven in de permanente expositie, had het rijksmuseum ook kunnen kiezen voor de zaal die is gewijd aan onze strijd tegen het water. 'Nederland in overstromingen', staat er. En 'Komt jouw huis ook onder water te staan?' Het speelgoedboorplatform in de kleuren van Shell had hier prima gepast. Maar juist in deze zaal ontbreekt iedere verwijzing naar de fossiele industrie als oorzaak van zeespiegelstijging.

De eenzijdige uitstalling van hoofdpartner Shell is een wetenschapsmuseum en rijksmuseum onwaardig. Het is bovendien ook gevaarlijk. Het Boerhaave laat zich gebruiken als een verlengstuk van de (kinder)marketingmachine van Shell en neemt daarmee stelling tegen de toekomst.

Ondanks de prachtige vernieuwing, is het Boerhaave zelf een museumstuk geworden.